

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0415

Stanje Razvojnog plana iz Dohe uoči 10. ministarske konferencije WTO-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o stanju Razvojnog plana iz Dohe uoči Desete ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije (2015/2632(RSP))

(2017/C 366/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) iz Dohe od 14. studenog 2001. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju Svjetske trgovinske organizacije iz Hong Konga od 18. prosinca 2005. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. travnja 2006. o procjeni kruga pregovora u Dohi nakon ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije u Hong Kongu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. travnja 2008. pod nazivom „Prema reformi Svjetske trgovinske organizacije” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Razvojnem planu iz Dohe (DDA), a osobito one od 9. listopada 2008. ⁽⁵⁾, 16. prosinca 2009. ⁽⁶⁾, 14. rujna 2011. ⁽⁷⁾ te 21. studenog 2013. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir rezultate Devete ministarske konferencije iz Balija u prosincu 2013., a posebno sporazum o olakšavanju trgovine ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir zaključni dokument usvojen konsenzusom 17. veljače 2015. na godišnjoj sjednici Parlamentarne konferencije o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji u Ženevi ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir izjave sa sastanka čelnika izaslanstava Svjetske trgovinske organizacije od 17. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir Milenijske razvojne ciljeve Ujedinjenih naroda ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Petu globalnu reviziju pomoći za trgovinu koja je održana u Ženevi od 30. lipnja do 2. srpnja 2015. ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da je krug pregovora iz Dohe pokrenut 2001. u cilju stvaranja novih mogućnosti trgovanja, jačanja multilateralnih pravila trgovanja i rješavanja trenutačnih neravnoteža u trgovinskom sustavu stavljanjem potreba i interesa zemalja u razvoju, a osobito najslabije razvijenih zemalja, u središte pregovora; budući da ti ciljevi potječu iz uvjerenja da multilateralan sustav utemeljen na poštenijim i pravednijim pravilima može doprinijeti poštenoj i slobodnoj trgovini u službi gospodarskog razvoja svih kontinenata i ublažavanja siromaštva;

⁽¹⁾ Ministarska konferencija WTO-a iz Dohe 2001.: Ministarska deklaracija WT/MIN(01)/DEC/1 od 20. studenog 2001.
https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁽²⁾ Ministarska deklaracija WT/MIN(05)/DEC iz Hong Konga od 18. prosinca 2005.
https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min05_e/final_text_e.htm

⁽³⁾ SL C 293 E, 2.12.2006., str. 155.

⁽⁴⁾ SL C 259 E, 29.10.2009., str. 77.

⁽⁵⁾ SL C 9 E, 15.1.2010., str. 31.

⁽⁶⁾ SL C 286 E, 22.10.2010., str. 1.

⁽⁷⁾ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 84.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi. P7_TA(2013)0511.

⁽⁹⁾ Ministarska deklaracija (WT/MIN(13)/DEC) iz Balija od 7. prosinca 2013.
https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balideclaration_e.htm

⁽¹⁰⁾ <http://www.ipu.org/splz-e/trade15/outcome.pdf>

⁽¹¹⁾ <http://www.un.org/millenniumgoals/>

⁽¹²⁾ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/global_review15prog_e/global_review15prog_e.htm

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- B. budući da je EU dosljedno zagovarao snažan multilateralan pristup trgovini utemeljen na pravilima, istodobno priznavajući da dodatni pristupi, kao što su bilateralni, regionalni i plurilateralni sporazumi, također mogu potaknuti otvaranje trgovine i gospodarskog razvoja, osobito pokretanjem liberalizacije i unapređenjem pravila i disciplina u političkim područjima kojima se u WTO-u bavilo manje detaljno, te da mogu poduprijeti multilateralni sustav pod uvjetom da su takvi sporazumi u skladu s WTO-om, da se temelje na zajedničkim pravilima te da se njima stvaraju uvjeti za moguću multilateralizaciju u budućnosti;
- C. budući da iako su WTO i pravila sadržana u sporazumima WTO-a bili ključni u izbjegavanju sveobuhvatnog i sveprisutnog protekcionizma kao odgovora na najozbiljniju financijsku i gospodarsku krizu od tridesetih godina 20. stoljeća, a u izvješću WTO-a iz studenog 2014. navodi se da su od 1244 restriktivne mjere koje su zabilježene od početka krize 2008. ukinute samo njih 282, čime se povećala potreba za snažnijim djelovanjem protiv takvih mjera; budući da bi neuspjeh u unapređenju pravila mogao rezultirati novim i inovativnim načinima zaštite domaćih tržišta i proizvođača;
- D. budući da razne necarinske prepreke predstavljaju veća ograničenja za otvorenu i pravednu multilateralnu trgovinu nego trgovinske carine od kojih se s napretkom globalizacije u velikoj mjeri odustaje;
- E. budući da je ipak važno uzeti u obzir osjetljivost određenih sektora u smislu otvaranja tržišta, a osobito poljoprivrednog sektora;
- F. budući da reforma zajedničke poljoprivredne politike predstavlja doprinos Europske unije očekivanjima od kruga pregovora iz Dohe;
- G. budući da su rezultati Devete ministarske konferencije iz 2013. od sustavne važnosti za organizaciju, a posebno Sporazum o olakšavanju trgovine koji je tada sklopljen, što je prvi put od osnutka WTO-a 1995. da je postignut multilateralan sporazum; budući da je Europska unija ratificirala Sporazum o olakšavanju trgovine 5. listopada 2015.;
- H. budući da su nedavne rasprave o napretku Razvojnog plana iz Dohe jasno pokazale da je potrebno preispitati razinu ambicije kako bi se ostvarili realni ciljevi u svim područjima pregovora te da se pritom u potpunosti mora uzeti u obzir stvarnost današnjeg trgovinskog okružja;
- I. budući da će Deseta ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije (MC10) koja će se održati od 15. do 18. prosinca 2015. u Keniji biti prva ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije u nekoj afričkoj državi; budući da se EU i dalje čvrsto zalaže za Razvojni plan iz Dohe i potvrđuje da će postizanje političkog dogovora oko napretka Razvojnog plana iz Dohe biti važno kako bi se zajamčilo da pregovaračka uloga WTO-a ostane u središtu daljnje liberalizacije trgovine na globalnoj razini;
1. ponavlja svoju potpunu predanost trajnoj vrijednosti multilateralizma i poziva na trgovinski program utemeljen na slobodnoj i pravednoj trgovini koji bi bio od koristi svima i koji bi u svojoj srži bio usmjeren na razvoj;
 2. naglašava da je u pregovorima važno u potpunosti uzeti u obzir posebne potrebe i interese zemalja u razvoju s niskim prihodima i najslabije razvijenih zemalja; smatra da je potrebno jasno definirati zemlje u razvoju s niskim prihodima i rastuća gospodarstva; ponavlja da je potrebno zajamčiti da načelo posebnog i drugačijeg tretmana bude sastavni dio pregovora kako bi se odrazile različite razine gospodarskog razvoja zemalja članica WTO-a kao što je utvrđeno u stavku 44. Ministarske deklaracije iz Dohe; smatra da bi značajne odredbe posebnog i drugačijeg tretmana morale biti preciznije i ciljane te da bi ih trebalo periodički provjeravati kako bi se odgovorilo na potrebe onih zemalja u razvoju i najslabije razvijenih zemalja kojima je najviše potrebna pomoć; pohvaljuje primjer Sporazuma o olakšavanju trgovine u pogledu primjene načela posebnog i drugačijeg tretmana u fazama provedbe, koji bi mogao biti koristan pri pregledu i usmjeravanju odredbi posebnog i drugačijeg tretmana;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

3. podupire strukturnu reformu WTO-a radi boljeg jamčenja otvorenog, pravednog i nediskriminacijskog trgovinskog sustava utemeljenog na zajedničkim i važećim pravilima kojom bi se vodilo više računa o ulozi i interesima različitih gospodarskih subjekata, kao što su mala i srednja poduzeća te inovativna *start-up* poduzeća;
4. naglašava da je važno pridržavati se odluka donesenih na Devetoj ministarskoj konferenciji u cilju ostvarivanja znatnog napretka na Desetoj ministarskoj konferenciji u Nairobiju u prosincu 2015 kako bi se omogućilo brzo zaključenje kruga pregovora iz Dohe;
5. smatra da je liberalizacija trgovine važno oruđe za jamčenje održivog gospodarskog rasta i razvoja, ali da ju je potrebno upotpuniti odgovarajućim popratnim politikama koje obuhvaćaju makroekonomske i mikroekonomske mjere, uključujući transparentnost proračuna, fiskalne politike i ujednačenost oporezivanja, pojednostavljenje uprave, obrazovanje i osposobljavanje, institucionalne reforme i socijalne politike, u cilju maksimalnog povećanja i bolje raspodjele koristi trgovinskih reformi te djelotvornog ublažavanja negativnih učinaka;
6. skreće pozornost na Petu konferenciju o reviziji pomoći za trgovinu održanu u srpnju 2015. u Ženevi pod naslovom „Smanjivanje troškova trgovine za uključiv i održiv rast” koja je posebno bila usmjerena na provedbu Sporazuma o olakšavanju trgovine;
7. poziva sve zemlje članice WTO-a na brzu ratifikaciju i provedbu Sporazuma o olakšavanju trgovine kako bi mogao stupiti na snagu prije početka Desete ministarske konferencije; smatra da će ovaj sporazum donijeti znatnu korist svim članicama WTO-a, a posebno zemljama u razvoju i relevantnim gospodarskim subjektima, jačanjem transparentnosti i pravne sigurnosti te smanjenjem administrativnih troškova i duljine carinskih postupaka, što bi im zauzvrat omogućilo da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje se pružaju zbog sve veće dominacije regionalnih i svjetskih opskrbnih lanaca te bi malim i srednjim poduzećima omogućilo da iskoriste prednosti otvorenijih tržišta; ističe da zemljama u razvoju i najslabije razvijenim zemljama i dalje treba nuditi izgradnju kapaciteta i tehničku pomoć koju bi trebalo usmjeriti na pružanje usluga na jednom mjestu i pojednostavljenje elektroničke dokumentacije kako bi im se omogućilo da povećaju svoje proizvodne kapacitete te kako bi mogle imati koristi od većeg udjela dodane vrijednosti u globalnim lancima vrijednosti;
8. potiče članice WTO-a da proaktivno podrže napore WTO-a za uspostavljanje učinkovitih i djelotvornih radnih veza te za produbljivanje suradnje s ostalim međunarodnim organizacijama čiji rad utječe na pregovore o svjetskoj trgovini, posebno s Međunarodnom organizacijom rada, Svjetskom zdravstvenom organizacijom, UN-om te njegovim agencijama i tijelima, kao što su Konferencija UN-a o trgovini i razvoju, Organizacija za hranu i poljoprivredu, Program Ujedinjenih naroda za okoliš, Razvojni programa UN-a i Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime, kao i MMF-om, Svjetskom bankom i OECD-om radi jamčenja uzajamne potpore i sinergija trgovinskih i netrgovinskih pitanja; podržava napore u pogledu donošenja međunarodnih standarda i regulatorne suradnje;
9. poziva na detaljno razmatranje pitanja o tome kako bolje rješavati netrgovinska pitanja u okviru pravila WTO-a kako bi se njegovim članicama omogućilo da slijede legitime ciljeve politike, a da pritom ne ometaju pristup tržištu; s tim u vezi ističe da bi trebalo čvrsto podržati napore u pogledu donošenja međunarodnih standarda te dodjele potrebne pomoći zemljama u razvoju kako bi im se omogućilo da zadovolje te standarde;
10. uvjeren je da bi, ako se na zadovoljavajući način ne vodi računa o velikim razlikama u razinama gospodarskog razvoja zemalja u razvoju te njihovim specifičnim potrebama, to moglo predstavljati prepreku donošenju učinkovitih mjera od kojih bi te zemlje imale koristi u skladu s ciljem objavljenim tijekom kruga pregovora iz Dohe te da to šteti onim zemljama u razvoju kojima je pomoć najpotrebnija; potiče naprednije zemlje u razvoju da preuzmu svoj dio odgovornosti već tijekom trenutnog kruga pregovora te da doprinesu na način razmjeran njihovu stupnju razvoja te njihovoj sektorskoj konkurentnosti; također podsjeća na važnost primjene učinkovitih kriterija razlikovanja kojima se uzimaju u obzir, među ostalim pokazatelji gospodarske osjetljivosti i pokazatelj trgovine i razvoja, a ne samo rast BDP-a;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

11. smatra da je važno zaključiti dugotrajni krug pregovora iz Dohe ispunjenjem njegova razvojnog mandata; stoga potiče sve članice WTO-a da radi ostvarivanja ambicioznog, globalnog, uravnoteženog i realnog rezultata istraže sve moguće opcije imajući na umu taj krajnji cilj;
 12. pozdravlja dosadašnji napredak u pogledu plurilateralnih inicijativa kao što su Sporazum o ekološkim dobrima i Sporazum o informacijskoj tehnologiji te inicijativa poput Sporazuma o trgovini uslugama; smatra da plurilateralni sporazumi mogu biti dopuna i poticaj multilateralnom pristupu u krajnjem cilju okupljanja kritične mase zemalja članica i njihove multilateralizacije;
 13. ustraje u tome da bi EU i dalje trebao imati vodeću ulogu u promicanju opipljivog napretka u aktualnim pregovorima WTO-a u cilju potpunog zaključenja kruga pregovora iz Dohe u bliskoj budućnosti, te da bi najslabije razvijenim zemljama trebao olakšati da u potpunosti sudjeluju u globalnoj trgovini djelujući kao poveznica između različitih stajališta članica WTO-a;
 14. ističe ključnu važnost WTO-a za svjetsku trgovinu temeljenu na pravilima i u pogledu provedbe i primjene obveza te rješavanja trgovinskih sporova, kao i njegov jedinstven doprinos u promicanju veće transparentnosti i stručne revizije, poglavito preko mehanizma za kontrolu trgovinske politike (TPRM);
 15. poziva Komisiju i Vijeće da zajamče daljnje intenzivno sudjelovanje Parlamenta u pripremama za Desetu ministarsku konferenciju, da ga redovno obavještavaju i da se tijekom Ministarske konferencije po potrebi s njim savjetuju; poziva Komisiju da drugim članicama WTO-a nastavi ukazivati na to koliko je važno povećati značaj parlamentarne dimenzije WTO-a;
 16. poziva članice WTO-a da jačanjem parlamentarne dimenzije WTO-a osiguraju demokratski legitimitet i transparentnost; s tim u vezi naglašava da je potrebno zajamčiti bolji pristup trgovinskim pregovorima za parlamentarce, njihovo sudjelovanje u oblikovanju i provedbi odluka WTO-a te pravilno razmatranje trgovinskih politika u interesu njihovih građana;
 17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te glavnom direktoru WTO-a.
-